

Latweefchu Nwises.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 27. Zettortdeenâ tanni 5tâ Jubli 1823.

No Zelgawas.

Muhfu zeenigs General-Gubernatora Kungs tanni 14tâ Jubli schurp atbrauze, un 4 deenas schê palizzis, tanni 19tâ Jubli agri no rihteem atkal us Nihgu aisbrauze.

No Nihges.

Tannis naktis us 11tu un 12tu Jubli muhfu flaktumâ naktis falnas irr bijuschas, un rudsu seedeem gan skahdes buhs darrijuschas.

Kad sinna schurp bij atrakstita, ka pee Nuruweges juhmallahm schinni Bewruar mehnesi tik pasauls silku (ehringu) irr isfweijohiti, ka 400,000 muzzas winnu bija, un ka gan ne buhs tik labbi eesahloti, ka zitteem gaddeem, tad muhfu Ziwil-Wirfs-Waldineeks muhfu Rahts-teesai irr usdewis, us to affi list raufsiht, ka nekahdi slisti filki ne taptu eewesti un ka tadehl ittin affi winnus buhs isbrakhest. Schi gahdaschana tahs augstas Waldischanas par kauschu wesselibu ar pateizibu irr jaatsihst.

No Jerusalemes pilfata.

(Ohtra isteiffchana.)

Tee Kristiti woi pee Neemeru woi pee Austrumneeku Kattoliskas draudses peederr, woi Armenijeri irraid. Tee no Kattoliskas draudses to leelu Pestitaja-klosteri turr, kurrâ wiffi schihs tizzibas Pilgrimi jeb apmekletaji tschetras neddelas bes makfas pahrtifchanu dabbu. Pawiffam irr kahdi 60 klosteri Jerusalemê, bet tas Jehkaba-klosteris irr wiffu leelais. Tas peederr Armenijereem, un tur dsihwo winnu basnizas wezz-tehws, jeb augstakais waldneeks, lihds ar biskapu un zitteem basnizas fungeem un kalpeem. Tur arri effoh 1000 kambari, kurrôs wiffi Pilgrimi kohrteli un pahrtifchanu dabbu, kas nahf no wiffahm mallahm us leeldeenas fwehtkeem. Dauds no scheem mehds farwas kreflus Jordana uppê

eemehrft, un schohs kreflus mahjâs nemt un paglababt us mirschanas stundu, lai tannis aprakti taptu. Tas irr mahnu-tizziba pehz muhfu gaischahm dohmahm; bet wehl ohtra mahnu leeta tohp ar ugguni darrita: jo leelasdeenâs nakti tohp tanni basnizâ, kas pahr Jesus kappu stahw, ugguns eededsmahts, pee ka ugguns dauds tuhstoschi laudis farwas fwezzes eelippina, un scho no fwehtas weetas dabbutu ugguni us mahjahm nemm. Ak kahds trohkfais, kahda speefchana un kauschana tur daudsfreis noteek! Zkweens gribb pirmâis no ta ugguna dabbut, un daudsfreis Turku saldeteem ar nuhjahm jafitt starpâ, lai weens ohtru nenospeestu, jeb noschnaugtu. Tê nu gan warr slisti Deewa zeenischana buht tahdâ laikâ. Pahr to weetu fur Kristus apraktis tappis lihds 1808tu gaddu stahweja warren leela un wezza Kristiga basniza; no schihs warreja ohtrâ basnizâ ee-ect, kas appaksch semmes irr un kurrâ ihsti teiz, Jesus kappu effam. Abbas bija ar selta un fudraba rikkeem baggatigi puschfotas, bet ta leelaka basniza 1808 par nelaini ugguni aishgahje, un kas nu winnu wais laus ustaisiht, jeb fur nandu pee ta nems? Ta ohtra basniza wehl stahwoti lihds ar weenu Kattolisku klosteri, kas tur ittin klah. Leela skahde irr, ka tee Kristigi-tizzibas-beedri Jerusalemes nemas ne saderr, un gan drihs itt redsamâ kurrâ un eenaidibâ dsihwo. Zaur to winni isskuschahs un Turkeem par sinecklu un sinahdekl tohp. Tas nahf no ta, ka tee par ahrigem lifumeem, jeb kahdahm dsillahm mahzibahm srihdejahs, un to ihstu Kristigu garru, to mihlestibas un weenadibas garru pamettuschu un atskahjuschu irr.

Jubli mahjo Ziana-kalna appakschâ un lejâs pilfata weetas, un winnu kohrteli irr tee wiffu neskaidri un smirdoschi. Winnu nammu

ee = eefchanaſ irr kà puhſti, bet eefſchpuſſè daudſ
ſnuſſtus kambaruſ atrohn, kur winni ittin jauki
dſihwo un pahrtteek. Winni par Turkeem bai-
didameeſ no ahreneſ tit ſlikti namnuſ kohp,
bet zittadi ſawà ſtarpà gan labbi teek, jo no
paſchaſ Giropas tur daudſ ſanaht, kaſ jau ne
ko zittu ne kahro, ne kà Jeruſalemè mirt un
paglabbati tapt. Zuhdeem irr ſeſchaſ ſkolas
jeb baſnizaſ, bet ir winni tohp no Turkeem
deewſgan ſpeeti un mohziti, un leelſ pulkſ
wiſſu bahrgakà nabbadſiba dſihwo.

Schiſſ ſinnaſ lai nu gan irr no ſchi wezza
pilſata, ko neween Kriſtiti un Zuhdu laudiſ,
bet arridſan Turki par ſwehtu turr. Gan
warretu dohmaht: ſlahde, ka ſchiſ pilſatſ netiz-
zigu rohkàſ irr! Woi ne warretu teem to at-
raut? — Bet taſ tit lehti ne eet, kà dohma,
jo preekſch kahdeem 700 gaddeem arri daudſ
fehniſi, leelkungi un laudiſ tà dohmaja. Zee
ſapulzejahſ leelà karrà ſpehtà, un lahgu lahgaſ
leelòſ barròſ nogahje prett Turkeem karru tur-
reht. Wiſſi kaſ tur nogahje, kriuſtu pee ſwahr-
keem peeſchue, un tapehz ſchee karrì tappe
kruſta = karrì noſaukti; teem arri iſdewahſ Je-
ruſalemi un ſwehtu ſemmi netizzigu rohkahn
atraut, un ihpaſchu Kriſtigu fehniſa = walſti
tur uſtaifiht; bet ſchai walſti ne bija ne kahda
paſtahweſchana. Taſ bija pa taſlu no Giropas
ſpehta, un tee aiſdſihtì Turki drihſ atpak-
kal nahje, kruſta = karrà = wihrus iſdſinne, Kri-
ſtigu walſtibu iſpohſtija, un Jeruſalemi atpak-
kal nehme, ko tee no ta laika arri patureiſſchi.
Uſ tahdu wiſſi daudſ kauſchanaſ un affinſ iſlee-
ſchanaſ ittin pawelti notikke, un netizzigi pulki
pehzgalla tomehr uſwarreja. Taſ bija Deewa
liſkunnſ un tam ne warr pretti ſtahweht. Ta-
pehz arri taggadin wiſſaſ dohmaſ, woi ne war-
retu Turkuſ aiſdſiht, pawelti irr un ne ko ne
lihdſ; jo Deewſ ſawu laiku ſim un noſkattiſſ,
munnſ tikkai peeſchlahjahſ, kriſtigi dſihwoht un
arri par netizzigeem Deewu luhgt, lai pee pa-
teefas atſiſchanaſ un pee Kriſtuſ gannamu
pulkſu kahdureiſ atgreeti taptu.

Ja teem Uwiſſchu laſſitajeem patihkamaſ buh-
tu, tad pehz pabeigtas Kurſemmes iſteikſchanaſ,
kur wehl kahdaſ 12 iſteikſchanaſ pakkal irr,

mehſ warr buht ſchinnis Uwiſſeſ teem gohdigeem
laſſitajeem itt ſkaidri un pilnigi iſteikſim, kahda
ta Zuhdu ſemme ap ta Kunga Jeſuſ laiku irr
bijuſi. Jo kad mehſ buhſim ar tehwu = ſemmi
eepaſinnuſcheeſ, taſ lohti labbi, ja arri ar ſawu
Bihbeleſ ſemmi eepaſihſimeeſ.

Rihgaſ pilſata = awiſe laſſa, ka iſbehdſiſ
ſaldatſ Bikkereſ = meſchà jaunu zilweku, kaſ
ſawòſ rattòſ braukdamſ aiſmidſiſ bija, no
leel = zella nohſt, pa meſcha zelteem kruhmòſ
eeweddiſ, un tur neatmohduſchu noſchahwiſ
irr. Pehz ko? ſinnamaſ gan: naudaſ deht,
jeb to aplaupiht gribbedamaſ. Bet ko atrad-
diſ? — Wairak ne, kà weenu ohrtà = gabbalu. —
Lai ſchauſchalaſ pahreet katram, kaſ to laſſa!
Weenſ grehtſ allaſch uſ ohtru wedd. Pa-
preekſch behdſ, tad ſohg, tad laupa, tad kauj
un ſlepkaſa = darbuſ dſenn. Slepkaſwaſ paleek
weenumehr ſlepkaſwaſ, un laupitaiſ irr laupitaiſ,
kaut tuhſtoſchu dahleru labbad, kaut weena
ohrtà dehl affini iſlehtijis, woi laupijis buhtu,
bet tomehr ittin ihpataſ ſchehlunnſ nahk firdi,
kad apdohma, ka ſchiſ jaunſ zilwekſ itt neſin-
nà, itt nejudamaſ irr uſ muhſchibu aiſrautſ
tappiſ. Tè meegeſ irr nahweſ beedriſ bijis.
Slepkaſwaſ irr zeeti nemtſ tappiſ, un pee winna
ſanemſchanaſ, irr diwi gohdigi wiſſi ſtipri pa-
lihdeſjeuſchi: Rihgaſ ſemmes wahtmeiſteriſ
Freimannſ un teefas wihrſ Kampe no Dreiling-
buſch = muſſchaſ. — Gefahkumà wiſſch wiſſu
leedſiſ, bet kad ta noſchauta wiſſi zeppure un
lohdeſ gabbalſ tam tappe rahdihti, tad winna
ſinnama firdſ wairſ ne zeete, un wiſſch taiſni-
bu iſteize. Rè, kà ſinnamu firdi ne warr lihdſ
gallam apkluffinaht! Ir pee leelaka laundar-
kitaja tomehr mohſtaſ ſawà laikà! —

S t a h ſ t s.

Zehwſ, kam dehlſ weenigaiſ bij mirriſ,
gauſchi raudaja. Weenſ tam ſazzija: „tad
„beidſeeſ jelle raudaht, jo tu ar tawahm aſſa-
„rahm ne ko ne ſpehji iſdarriht, jo kaſ mirriſ
„mirriſ, tu ſawu dehlu raudadamaſ ne uſmoh-
„dinaſi.“ Zehwſ atbildeja: „To eſ ſinnu gan,
„bet par to eſ arri raudaju, ka pee ſchiſ nelai-
meſ ne ko ne ſpehju darriht.“ — Ubbi wahrði
naw labbi, munnſ ne buhſ neweenam ſawas

affaras pahrmest, un kà uhdens ugguni, tà
affaras behdas apnem un nodsehsch.

Teefas fluddinaschanas.

Pehz Kursemmes Basnizas-teefas spreeduma
scheitan tohp sinnamu darrihts, kad no 20ta
September lihds 3schu Oktober schi gadda ta
Basnizas-teefa taps turreta. Zelgawas pilli,
tanni 13ta Juhni 1823.

(S. W.) U. Firds, Kanzleris.
(Nr. 600.) Sithehs S. W. Elevogt.

Us pawehleschanu tahs Keiseriskas
Gohdibas, ta Patwaldineeka wissu Kreewu
u. t. j. pr., tohp no Willgahles pagasta-teefas
wissi parradudeweji no scheem, kurri paschi
fawas mahjas labprahthigi nodewuschi, fainneeki
Disch=Zepscha Pehters, Mas=Zepscha Jeh-
kobs un Dullu Uns, par kurru mantahm zaur
schihs teefas spreedumu konkurse likta, aizinati,
pee saudeschanas fawas teefas lihds to 20to
August schinni gadda, kas par to weenigu is-
slehgschanas terminu nolikts, fawas taisnas
mekleschanas scheitan peeteift un skaidri parah-
diht, tad sagaidiht, fo teefa spreedihis. Will-
gahles pagasta = teefa, tanni 20ta Juhni
1823. (3)

(S. W.) Antin Alldam, pagasta-wezzakais.
(Nr. 1.) G. C. Jakobson, teefas skrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriskas
augstas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissu
Kreewu semmes u. t. j. pr., tohp no Ehrzoga-
muischas pagasta-teefas wissu tee parradudeweji
ta Krohna Lapsu-muischas fainneeka Alppinu
Lorenz, kas fawas mahjas ar labbu prahthu
nodewis, un tapehz par to mantu ta pascha,
zaur schodeenigu teefas spreeschanu konkurses
prazessis, titlab dehl peepildischanu ta klau-
schanas-inventariuma, kà arri par apneeri-
naschanu jeb nomakfaschanu winna parradu
deweju, nolikts tappis, pehz preekschrafsta ta
493. S. ta wissu augstaki apstiprinatu semneeku-
likkumu, ar scho teefas fluddinaschanu un fa-
saulschanu aizinati, lai wissu un ikkats, kam
khdas prassischanas un mekleschanas pee ta
lihdschinniga fainneeka Alppinu Lorenz un

winna mantas, few stary diwi mehnescheem,
un wisswehlaki lihds to 28to Juhli schinni
gadda, prohti, kurra deena par to weenigu
isslehgschanas termini nolikta, ar sawahm, par
winnu parradu mekleschanahm pee teefas gelbi-
gahm parahdischanahm, woi paschi, woi zaur
weetneeku un klaststahweju, kà wehlehts irr,
pee schihs teefas peeteizahs un sagaida, fo teefa
pehz isslehgschanas to, kas naw peeteifuschees,
spreedihis. Islaists ar to appaksch-rakstu tahs
Ehrzoga = muischas pagasta = teefas tanni
26ta Mei 1823. (1)

(S. W.) Smiltneek Pehter, pagasta-wez-
zakais.
(Nr. 40.) F. Grawuloffsky, pagasta-teefas
skrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriskas
Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu
Walsts u. t. j. pr., tohp no Gulbenes pagasta-
teefas wissu parradu deweji to diweju Gulbenes
muischas fainneeku Rudaf Jurre un Uppe
Jurre, kas fawas mahjas paschi gribbedami
jau nodewuschi, prett to beidsamu pehz peepil-
deschanas ta mahjas inventariuma konkurse
schinni deena irr spreesta, scheitan aizinati, lai
eeksch 2 mehnescheem no tahs scheidt appaksch-
rakstas deenas, wissuwehlaki lihds 16tu Juhli
schi gadda pee saudeschanas fawu teefu ar fa-
wahm peeteifschanahm un parahdischanahm,
woi paschi woi zaur weetneeku jeb klaststahweju
meldejahs. Islaists appaksch Gulbenes paga-
sta = teefas sehgele. Gulbenes, tanni 14ta
Mei 1823. (1)

(S. W.) Birsel Mikkel, pagasta-wezzakais.
U. F. Desroches, us scho laifu pa-
gasta-teefas skrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiseriskas
Majesteet, ta Patwaldineeka wissas Kreewu
Walsts u. t. j. pr., tohp no Wihkstes pagasta-
teefas wissu tee, kam khdas taisnas prassischa-
nas pee Klahses fainneeka Springe Andrei,
kas fawas mahjas nodohd, newarredams par
fainneeku tannis mahjas buht, un par kurra
mantu zaur spreeschanu no schihs pagasta-
teefas konkurse irr likta, zaur scho teefas flud-

diraschanu un fasaufschanu aizinati, lai wiß wehlafi libds tai Imai August mehnescha deenai fchi gadda pee schihs pagasta-teefas teizahs.

Mr. Wißtes pagasta-teefas appafschrastu un sehgeli islaifts tanni 18ta Juhni 1823. (2)

(S. W.) Kempe Mahrtin, pagasta-wezzakais.

(Nr. 1.) J. C. Koch, pagasta-teefas skrihweris.

La eeksch Jaun-Zelgawas aprinkti, tanni Nerretes un Ufcherada kirspehle buhdama Lindes draudses-teefa, us usfaukschanu no ta Widsemmes Zumprawu-muischas fainneeka Keiren Andrei, un pee maksu nespehziabas ta parradneeka, schihs muischas fainneeka Waikel Brenze, pehz to 489ta S. tabs semneeku likkumgrahmatas, to konkursi par to winnam peeder-rigu mantu nospreedusi; tadeht wißi parradadeweji, kam tikkai pateefigi parradu prassischanas irraidas, pee pasaudeschanas farwas teefas buhschanas, us to pirmo un pehdigaju terminu, to 27tu Juhli schinni gadda pee schihs teefas tohp kohpa aizinati, farwas parradus, kahdi buhdami, warredami isteift, un kas

schinni noliffa laikâ nerohnahs, fas wairs ne tohp pee teifschanas peenemts.

Lindes-muischa, tanni 18ta Mei 1823. (1)
(S. W.) Kugga Mattihs, pagasta-wezzakais.
(Nr. 28.) M. Wannag, draudses = teefas skrihweris.

Deenestu faufschu mekleschana.

Weens zilweks, kam naw seewas, un kas Kursemmes meddischanas buhschanu pareift pasihst, fas turklast arri sullaina deenestu grubb usnemt, warr Kursemmes Gubernementa Pastes-naumâ par to peetfdamu sinnu dabhuht.

Zitta fluddinafchana.

Tanni 12ta Juhni manniu pulkstena schkehde ar 2 sehgeleem irr suddusi. Tanni masakâ sehgeli mannas zilts sehgela sihme eeksch tahdu afmini bij eerakstita, to Wahziski Karniol fauz. Tas gohdigs zilweks, kas scho sudduschu schkehdi buhtu pazehlis, tohp luhgts, to paschu pee ta kohpmanna Kunga Rapp nodohht, 10 sudr. Rubbuli pateizibas naudas tam adewejam taps ismaksati. (2)

Graf A. Lambsdorff.

Naudas, Labbibas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tanni 2tra Juhli 1823.

	Subraba nauda.			Subraba nauda.		
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.	
3 Rubbuli 72 $\frac{1}{2}$ Kap. Papihru naudas gelbeja	1	—	I	—	I	—
5 — Papihru naudas . . . —	1	34	I	—	3	50
I jauns Dahlberis . . . . . —	—	—	I	—	3	—
I Puhrs rudsu . . . . . tappe maksahs ar	I	50	I	—	—	25
I — kweeschu . . . . . —	I	75	I	—	—	75
I — meeschu . . . . . —	—	85	I	—	2	55
I — meeschu = putrainu . . . . . —	I	60	I	—	4	50
I — ausu . . . . . —	—	90	I	—	4	75
I — kweeschu = miltu . . . . . —	2	50	I	—	7	—
I — bihdeletu rudsu = miltu . . . . . —	2	—	I	—	6	—
I — rupju rudsu = miltu . . . . . —	I	50	I	—	5	50
I — firnu . . . . . —	I	80	I	—	5	25
I — linnu = sehktas . . . . . —	2	50	50	Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbulis un Barra nauda stahw ar papihres naudu weena maksâ.	—	—
I — fannepu = sehklas . . . . . —	I	80				
I — kimmenu . . . . . —	5	—				

Esst zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.

No. 297.